

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI

CENA PRENUMERATY: Miesięcznie z przesyłką pocztową 2 zł. — Dla odbierających pismo na miejscu 1 zł. 25 gr. Cena pojedynczego numeru 10 groszy. Konto czekowe w Pocztowej Kasie Oszczędnościowej Nr. 61206. Księg. „Gośca Czestochowskiego”, ul. Panny Marii 26.—Telefon nr. 2958.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA
Częstochowa, ul. P. Marii 26. Tel. 2245. Strz. p. 45.
Redaktor lub jego zastępca przyjmują odciski z wyjątkiem dni świątecznych od godz. 10—3 po poł. Rekopisów nadesłanych redakcja nie zwraca.

CENY OGŁOSZEN: Za wiersz milimetrowy przed tekstem 50 gr. W tekście i nadsyłanie 40 gr., za tekstem 30 gr. Drobnie ogłoszenia wiersz napisowy 25 gr., każdy dalszy wiersz po 15 gr. Najtańsze ogł. drobne 10 gr. Ogłoszenia zamiejscowe i matrymonialne 50 proc. drożej. Ogłoszenia zagraniczne 100 proc. drożej. W numerach świątecznych i niedzielnych ceny o 25 proc. droższe. Ogłoszenia skóne, fantazyjne, cyfrowe i bilansowe o 50 proc. droższe.

Nowy ustrój w Austrii.

Najbliższe dni przyniosą całkowitą reorganizację ustroju państwowego w Austrii, którą kanclerz Dollfuss zamierza przeprowadzić we wszystkich dziedzinach życia państwowego, gospodarczego i społecznego.

Wytężną jego poczyną jest całkowite oddzielenie polityki od zagadnień gospodarczych. W myśl tych wytężnych powstać mają odrębne instytucje reprezentacyjne dla ustawodawstwa gospodarczego i odrębne dla politycznego. Będzie to dla gospodarki izba stanów, a dla polityki izba narodowa. Ponieważ w całym szeregu wypadków zagadnienia polityczne i gospodarcze ściśle się zezabniają, trudno będzie niejednokrotnie ustalić charakter tego czy innego projektu ustawy. Trudność ta rozwiązana będzie w ten sposób, że rząd na podstawie swej inicjatywy ustawodawczej poweźmie decyzję co do charakteru danej ustawy i przez kazania jej pierwszej lub drugiej izbie.

Ponad obu temi izbami utworzona zostanie rada krajowa o charakterze federacyjnym, odpowiadająca senatowi Stanów Zjednoczonych. Instytucja ta rozprawywać będzie ustawy, które załatwione już zostały przez izbę Stanów lub izbę narodową. Te 3 instytucje razem tworzą radę państwa, której działalność obejmować będzie szereg najważniejszych spraw państwowych, zastrzeżonych w specjalnych ustawach.

W ten sposób nowy ustrój państwowo-społeczny w Austrii oparty będzie na 4 instytucjach, co jest swego rodzaju nowością w historii ustawodawstwa. Jest w tem analogia do ustroju państwowo-społecznego we Francji w okresie od r. 1799 do r. 1814 t. j. z okresu konsulatu i cesarstwa Napoleona.

Działalność ustawodawcza według projektu kanclerza Dollfussa opierać się będzie na tym samym systemie, na jakim

opiera się działalność ta w innych państwach, posiadających dwuizbowe parlamenty. Każdy projekt ustawy znajdzie się w zależności od swego charakteru w izbie stanów lub w izbie narodowej, na-

stępnie zaś przekazany będzie radzie krajowej jako drugiej izbie. Izba stanów powoływana będzie przez wybory pośrednie. Przy wyborach do izby narodowej utrzymane będzie prawo wyborcze 4-ro przymiotnikowe, t. j. proporcjonalne, bez pośrednie, powszechne i tajne. Jedynie równość prawa wyborczego zostanie zmieniona i oparta na systemie pluralnym.

Kanclerz Dollfuss posunął to motywu tem, że w całym szeregu krajów,

których charakteru demokratyczno-parlamentarnego nie można zakwestjonować, jak w Belgii i Anglii prawo wyborcze oparte jest również na systemie pluralnym. W Belgii np. prawo do większej liczby głosów posiadają osoby, które ukończyły 35 rok życia, ojcowie rodzin, absolwenci wyższych uczelni, oraz posiadacze pewnej sumy papierów państwowych i ruchomości. Jedną osobą nie może posiadać więcej jak 3 głosy. Dodatkowo drugi głos może być przyznany w razie zbiegu pewnych dokładnie sprecyzowanych warunków.

Na analogicznych podstawach opiera się projekt kanclerza Dollfussa. Dodatkowe głosy przy wyborach przysługują będą ojcom rodzin oraz osobom zastępowym w życiu gospodarczym i społecznym. K. M.

Uroczystości na Śląsku

w obecności p. Prezydenta Rzplitej.

Katowice. — W sobotę o godz. 9 m. 30 rano odbyła się w Katowicach uroczystość poświęcenia gmachu Śląskich Technicznych Zakładów Naukowych. Uroczystość zaszczepił swą obecnością p. Prezydent Mościcki, premier Jędrzejewicz, min. Zarzycki i Butkiewicz, grono ministerjalnych naczelników wydziałów, wreszcie bardzo liczni przedstawiciele władz z woj. Grazińskiego na czele.

Uroczystość odbyła się w wielkiej auli szkolnej, pięknie udekorowanej. Przybył też ks. biskup Adamski, który dokonał aktu poświęcenia nowych zakładów. Po poświęceniu przemówił woj. Graziński.

Po zakończeniu uroczystości w Katowicach p. Prezydent wyjechał samochodem o godz. 11 przed południem do Król. Huty na poświęceniu nowego szybu „Prezydent Mościcki”.

P. Prezydent wraz ze swą żoną udał się na pierwsze piętro do hali maszyn. Po powitaniu ks. biskupa Adamskiego poświęcił halę maszyn, następnie nowy szyb wyciągowy i sortownicę. Urządzenia te zwie dził szczegółowo po poświęceniu p. Prezydent.

Po zwiedzeniu wnętrza szybu p. Prezydent Rzplitej w towarzystwie gen. dyrektora przybył na dziedziniec przed halę maszyn i w tym momencie odsonował na frontowej fasadzie hali napis: „Szyb Prezydenta Mościckiego, poświęcony 21-go października 1933 r.” Następnie goście udali się na śniadanie, wydane przez Skarboferm.

O godz. 2-jej po południu p. Prezydent Rzplitej wraz ze swą żoną wyjechał samochodem do Wapienicy pod Bielskiem na uroczystość poświęcenia zapory wodnej.

Po przemówieniu burmistrza dr. Kobieli ks. biskup śląski dr. Adamski dokonał aktu poświęcenia zapory, poczem p. Prezydent w towarzystwie przybyłych dygnitarzy zwiedził zaporę wodną, a więc komorę i urządzenia, mur zaporowy, dalej oglądał z ciekawością wypełniony wodą zbiornik, tworzący sztuczne jezioro, a następnie filtry. Wieczorem p. Prezydent odjechał do Katowic.

W niedzielę rano p. Prezydent wyjechał do Poznania, a stąd do Chodźszy na kilkudniowe polowanie w tamtejszych lasach państwowych.

W 120-tą rocznicę bitwy pod Lipskiem. W tym miesiącu przypada 120. rocznica bitwy narodów pod Lipskiem, która rozstrzygnęła losy Napoleona i przesądziła polityczny układ w Europie na długie dziesięciolecie. — Powyższa reprodukcja ze starego obrazu przedstawia cesarza Napoleona przy ognisku w przeddzień wielkiej bitwy lipskiej.

Jedynie w ramach Ligi Narodów można radzić z Niemcami o rozbrojeniu.

Ważna deklaracja amerykańsko - francusko - brytyjska.

Londyn. — „Observaire” zamieszcza następującą wiadomość, pochodzącą z miarodajnego źródła urzędowego: „W wyniku czwartkowej wizyty ambasadora francuskiego u ministra Simona, piątkowej wizyty ambasadora brytyjskiego u min. Paul Boncoura, oraz czwartkowej deklaracji Normana Davisa w Genewie, powzięta została przez rządy amerykański, francuski i brytyjski wspólna deklaracja o pierwszorzędnej znaczeniu dyplomatycznym.

Udział rządu włoskiego w tej deklaracji nie został jeszcze osiągnięty, ale ze strony ambasadora Włoch, który również odwiedził w czwartek min. Simona, nie były wysuwane żadne zastrzeżenia, co do udziału Włoch w tej deklaracji. Deklaracja ta polega na tem, że pakt

czterech mocarstw nie będzie wykorzystany, jako instrument alternatywny, zamiast Ligi Narodów dla „przedyskutowania” zagadnień, wywołanych przez niemieckie wycofanie się z Ligi Narodów. Znaczenie tej deklaracji jest jasne. O ile Niemcy pragną wznowienia rozmów rozbrojeniowych, to mogą to uczynić jedynie w ramach Ligi Narodów, której członkiem pozostają jeszcze w ciągu dwóch lat”.

W uzupełnieniu tej wiadomości „Observaire” należy zaznaczyć, że decyzja mocarstw oznacza wyraźnie, że bez Ligi Narodów pakt czterech mocarstw nie posiada żadnej wartości.

O ile więc Niemcy nie zostaną w Lidzie, to również nie mogą korzystać z dobrodziejstwa paktu 4-oh mocarstw.

Stany Zjednoczone uznają Sowiety

Moskwa. — Pomiedzy prezydentem Stanów Zjednoczonych a prezesem CWK ZSRR, Kalininem nastąpiła wymiana not w sprawie uznania de jure i wszczęcia rokowań, dotyczących nawiązania stosunków dyplomatycznych między Stanami Zjednoczonymi a ZSRR. Do Waszyngtonu udaje się na rokowania komisarz Litwinow.

Uznanie Sowieców de jure przez Stany Zjednoczone uważane jest w Moskwie za wydarzenie pierwszorzędnej wagi — szczególnie w związku z sytuacją na Dalekim Wschodzie, gdzie na skutek zbliżenia sowiecko - amerykańskiego oczekiwane jest powszechnie znaczne odprężenie już w najbliższym czasie. Poza tem w Moskwie koła amerykań-

skie twierdzą, że National Recovery Association przyznać ma Związkowi sowieckiemu poważne kredyty finansowe i towary.

Zabójstwo w konsulacie sowieckim we Lwowie.

Zabity sekretarz. — Ranny jeden z urzędników.

Lwów. — W sobotę 21 b. m. w godzinach południowych w konsulacie sowieckim we Lwowie został zastrzelony przez bojowca O. U. N. sekretarz konsulatu sowieckiego we Lwowie. W świetle informacji udzielonych przez

władze bezpieczeństwa w sprawie krwa- wój zbrodni popełnionej w konsulacie sowieckim we Lwowie przebieg zajścia był następujący.

Nieznamy młody akademik przybył

W 100-tę urodzin sławnego chemika szwedzkiego Alfreda Nobla, założyciela znanej nagrody za najwybitniejszych przedstawicieli nauki i literatury, wybito w Szwecji jubileuszowe plakietki, na której z jednej strony widnieje podobizna Nobla, na drugiej symboliczna alegoria ustanowionej przez niego nagrody.

Co mówi gen. Niessel o wojnie chemicznej?

Gen. Niessel wygłasza w całej Francji szereg odczytów, których celem jest zaznajomienie ogółu z warunkami wojny chemicznej, oraz środkami zapobiegawczymi wobec niebezpieczeństwa gazów wojennych.

W Cercle Interalline w Paryżu wypowiedział generał szereg uwag na temat tak dzisją aktualny. Niebezpieczeństwa, które może zagrażać miastu, mówił generał, naskutek powietrznego ataku gazowego, nie jest tak wielkie jak to się wydaje laikom, a może być zredukowane do bardzo niewielkich rozmiarów, o ile obrona będzie zorganizowana jak należy, według wymagań techniki współczesnej.

Jednak, jak twierdzi mówca, zapoznanie ludności z niezbędnymi środkami ostrożności, dostarczenie jej ubrań ochronnych, masek gazowych oraz schronów — jest obowiązkiem władz cywilnych, samorządowych.

„Jeśli nasi sąsiedzi konkludują mówca, będą wiedzieli, że nasza obrona przeciwgazowa jest zorganizowana należycie, że ludność jest przygotowana na atak gazowy, że wreszcie napad spotka się z niezłęczną i najeździe sięgającą represji, jestem przekonany, że sąsied ten namyśli się dwa razy, zanim zaryzykuje wojnę gazową.”

Na właściwej płaszczyźnie

Kobiety w szkolnictwie powszechnym.

Dziedzina szkolnictwa jest jedną z najbardziej opłanykowanych w Polsce przez korbę. Na 74.400 osób personelu nauczycielskiego w szkołach powszechnych przypada na kobiety 42.650 osób, co stanowi 57,4 proc.; przyczem w województwach centralnych odsetek ten wynosi 58,8 proc., we wschodnich 58,9 proc., w zachodnich 42,7 proc., a w południowych nawet 65,1 proc.

Przewaga zatem kobiet wśród nauczycielstwa jest niewątpliwa. Burząc jednak

pod uwagę stosunki służbowe i pełnione funkcje, od czego uzależnione są przynajmniej w stopniu służbowe i wysokość pobieranej wynagrodzenia, widzimy, że stanowiska kierownicze, a więc bardziej samodzielne i odpowiedzialne, zajmują przeważnie mężczyźni. Na 343 stanowiska piątego i szóstego stopnia przypada na kobiety tylko 61; najwięcej stanowisk kierowniczych zajmują kobiety w województwach centralnych.

Im niżej i mniej odpowiedzialne stanowiska zajmowane przez nauczycieli, tym większy jest udział kobiet.

Stanowiska sódmięgo i ósmego stopnia służbowego, są przeważnie zajęte przez mężczyzn — dopiero począwszy od dziewiątego stopnia przewaga kobiet jest zupełna.

Ponieważ jednak przynajmniej stopni służbowych, a więc i zajmowanych stanowisk, zależy w dużej mierze od posiadanych kwalifikacji i uzdolnień, cenzusu naukowego i t. p., zdobywie których jest możliwe w Polsce nawet podczas pełnienia obowiązków nauczycielskich, przeto można sądzić, że kobiety stosunkowo mniej kwapią się o uzyskanie należytych kwalifikacji.

Zwraca też uwagę „koliczność, że odsetek wydalonych z posad za wykroczenia kobiet nauczycielek jest mniejszy, niż było to wypadło do stosunku liczebnego.

Przewaga kobiet w szkolnictwie powszechnym bezspornie, a zwłaszcza jeszcze, gdyż w seminariach nauczycielskich mamy większy procent młodzieży żeńskiej niż męskiej.

Z KRAJU.

Łódź, 14 kwietnia. B. lat pociągnięty do odpowiedzialności, Prokurator sądu okręgowego w Warszawie pociągnął do odpowiedzialności b. kata Maciejewskiego. Maciejewski przy pomocy jednego z żydowskich dziennikarzy napisał „pamiętniki” p. t. „Pod zrubienicą”, w których podał przedśmierne zeznanie skazańców. Ponieważ

„pamiętniki” zawierają szereg szczegółów ze śledztwa, które Maciejewski winien był zachować w tajemnicy jako urzędnik min. sprawiedliwości, a na co zresztą składał przysięgę; prokurator pociągnął go do odpowiedzialności za zdradę tajemnic służbowych.

Wniosek adw. Niedzielskiego sąd uchylzył dotychczasowy środek zapobiegawczy areszt i jako nowy postanowił zastosować kaucję hipoteczną w wysokości 100.000 złotych.

Sąd uznał winę oskarżonego Miszczyka za dowodzoną i skazał go na dwa lata więzienia z zaliczeniem aresztu zapobiegawczego.

Na wniosek adw. Niedzielskiego sąd uchylił dotychczasowy środek zapobiegawczy areszt i jako nowy postanowił zastosować kaucję hipoteczną w wysokości 100.000 złotych.

Ucieczka „kamienicznika” od majątku, z którym miał wawe kłopotu.

W Łodzi zdarzył się wypadek tajemnej ucieczki właściciela nieruchomości miejskiej od swojej własności. „Kamienicznik” miał 6 mieszkań 1-izbowych. Lokatorzy od kilku lat nie płacili comiesięcznej kaucji, a właściciel, eksmisja ich praktycznie była nie do przeprowadzenia. Przeto „kamienicznik” nie miał żadnych dochodów z nieruchomości. Tymczasem kamienicę musiał utrzymywać w stanie odpowiadającym przepisom politycznym, co — oczywiście — kosztowało go, i to musiał płać podatki. Władza skarbową nie uwzględniła jego rekursum o zwolnienie od podatku od nieruchomości. Przeciwnie, wizyty komornika stawały się coraz częstsze. Nie mając żadnych dochodów, doprowadzony do rozpaczy, kamienicznik „czmychnął” pewnego dnia, starannie zatarysł ślady za sobą.

(—) Palestynski sportowiec. W Grodu u Aromy Szaca i jego syna Icka, spor-

FOSFATYNA FALIERA REALNY POKARM DZIECKA DA TWEMU DZIECKU SIŁĘ I ZDROWIE

townia, zatrzymał się na nocleg jakiś cyklista z Będzina, który wybrał się z reżymu do Palestyny i korzysta po drodze z gościnnych sportowców. Wielkiemu podróżnikowi okazano wiele sympatii; suto jego umiarono i wydzielono najwygodniejszego pokoju. O świecie podróżnik wymknął się pociągiu i przedpł. Okazało się, że nie zapomniał skraść Szacom 500 zł. gołównicy. Poszkodowani przyjechali spieszyście do Warszawy szukać zbiega, lecz go nie znaleźli. Dowiedzieli się tylko, że podróżnik palestyński; dopuścić się już w różnych miastach prowincjonalnych podobnych kradzieży.

„Kobieta Współczesna.” Ukazał się Nr. 34 tygodnika „Kobieta Współczesna” zawierający szereg ciekawych aktualnych artykułów: „Staryzycka uczyni” — Cz. Wojeński; „Walka z porzuceniem” — Halina Siemienińska; dalszy ciąg z cyklu „Poważki” p. t. „Odczekaj wieczoru” — Włocławek; „Hitler i infinda muzyczna” — St. Kuszewski; „Cztery dni na pokładzie „Angola” — Marij Gładowska; „Władysław Skoczyła” — N. Samotowej; „Książek — M. Cz. Sprawozdanie z udziału Polak w międzynarodowym kongresie anterek w Chicago, Z teatrow — Cz. Wojeński. W dziale literackim dalszy ciąg powieści w przekładzie H. Piłchowski p. t. „Trzy wymiary” N. Ogiewicz; w dziale praktycznym, poświęconym życiu towarzyskiemu, modzie, robotom i gospodarstwu domowemu artykuł p. t. „Pokaz oszczędzania gotowania na gazie” — Janiny Eżupowej, M. Poznańskiej — Rady Kosmetycznej i J. Człowieckiej — przepisy kuchenne.

Sklepy tytoniowe polecają uwadze Pa. Palaczyki dyo za papierosów: „KRZYŚOWE” fabryki E. PASCHALSKI i S-ka, RADOM gdzie pomimo niskiej ceny: 5 i 10 gr. pudelko — w gatunku są najkniejsze.

Tabela wygranych Loterii Państwowej (Nieurzędowej).

W Trzecim dniu ciągnięcia 1-ej Loterii Państwowej wygrane padły na następujące:

Table of lottery winners with columns for prize amounts (1000 zł, 500 zł, 200 zł, 100 zł, 50 zł) and lists of winning numbers.

Table of lottery winners with columns for prize amounts (500 zł, 200 zł, 100 zł, 50 zł) and lists of winning numbers.

CIĄNIENIE POPOŁUDNIOWE.

Table of afternoon lottery draws with columns for prize amounts (10,000 zł, 5,000 zł, 2,000 zł, 1,000 zł, 500 zł) and lists of winning numbers.

Table of lottery winners with columns for prize amounts (76194, 79903, 517, 748080, 213, 83065, 959, 2491) and lists of winning numbers.

Kolektora ANTONIO EGERA w Czestochowie, Al. 14 wrypaca wygrane i zamienia stawki. W każdej chwili można table zastąpić bezpłatnie urzędowa table ciągnięcia.

